

XL MOBBİG

7 - 8 MAYIS 2015

TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

40. MİMARLIK OKULLARI BÖLÜM BAŞKANLARI İLETİŞİM GRUBU TOPLANTISI

SONUÇ BİLDİRGESİ

KATILIMCILAR

40. MOBBİG toplantısı, 7-8 Mayıs 2015 tarihlerinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık Bölümü ev sahipliğinde Ankara'da TOBB ETÜ Kampüsünde gerçekleştirilmiştir.

Toplantı Türkiye'den 21 devlet üniversitesi, 22 vakıf üniversitesi, KKTC'den 3 üniversite olmak üzere, 30 Mimarlık Bölüm Başkanı veya vekili, 5 MİAK üyesi, 2 MOBBİG Koordinasyon Kurulu üyesi, 5 TMMOB Mimarlar Odası temsilcisi ve 53 misafir Mimarlık Bölümü öğretim üyesi olmak üzere toplam 94 katılımcı ile gerçekleşmiştir.

Katılan üniversiteler şunlardır: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ev sahibi), Akdeniz Üniversitesi, Abdullah Gül Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atılım Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Bozok Üniversitesi, Çankaya Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gebze Yüksek Teknoloji Üniversitesi, Girne Amerikan Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, KTO Karatay Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Melikşah Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Namık Kemal Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, TED Üniversitesi, Toros Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Zirve Üniversitesi (Ek 1: 40. MOBBİG toplantısı katılımcı listesi).

SÜREÇ

İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde yapılan 39. MOBBİG toplantısında 40. toplantının TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ev sahipliğinde yapılmasına karar verilmesinin ardından, toplantı organizasyonu ile ilgili Nur ÇAĞLAR başkanlığında Murat SÖNMEZ, Işıl RUHİ-SİPAHİOĞLU, Hakan SAĞLAM, Zelal ÇINAR bir ekip kurulmuştur. Organizasyon ekibi içerik ve program belirleme, iletişim bilgilerini güncelleme çalışmaları yapmış, bu süreçte önceki dönem başkanı Şebnem YALINAY ÇİNİCİ ve koordinasyon kurulunu temsilen Demet IRKLI ERYILDIZ ile iletişimde olmuştur. Organizasyon ekibi çalışma süresi devam eden

tüm komisyon ve çalışma grupları ile iletişime geçmiş, sunum yapma isteklerinin olup olmadığı sormuştur. Olumlu cevap bildiren tüm gruplara programda yer verilmiştir. Belirlenen içerik ve oturum başlıkları çerçevesinde bazı konuşmacılar ekip tarafından davet edilmiştir. Ayrıca oluşturulan çağrı metni ve konu başlıkları e-posta yolu ile mimarlık bölüm başkanlarına gönderilerek katkı yapmak isteyenler davet edilmiş, olumlu cevap veren az sayıdaki öğretim üyelerine programda yer verilmiştir. 40. MOBBİG toplantısının program, yer ve tarih bilgileri TOBB ETÜ internet sayfalarından da kamuya açık duyuru ile ilan edilmiştir. Gönderilen çağrı metni şöyledir:

Değerli Mimarlık Bölüm Başkanları, Komisyon ve Çalışma grupları üyeleri,

40. MOBBİG toplantısı, 7-8 Mayıs 2015 tarihleri arasında TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Mimarlık Bölümü ev sahipliğinde Ankara'da gerçekleştirilecektir.

Romen rakamlarıyla 40 sayısının karşılığı olan XL bize rastlantısal ama son iki buluşmanın sürekliliğinde bir tema sundu. XL açılımlarından bazılarını kitapçığın kapağında yer verdik. Sizleri XL açılımlarını çoğaltacak, zenginleştirecek ve geliştirecek tartışmalara katkı koymaya ve katılmaya davet ediyoruz.

Prof. Dr. Nur ÇAĞLAR
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Mimarlık Bölüm Başkanı

AÇILIŞ

Nur ÇAĞLAR açılış konuşmasında iletişim grubunun 20 yıl gibi uzun bir süredir düzenli olarak toplanabilmesinin ve günümüzde ulaştığı katılım sayısının değerine değinerek başlamıştır. Toplantı için belirlenmiş olan XL temasının mimarlık alanındaki açılımlarına değinmiştir. Sürekli bir devinim ve değişim içerisinde olan yaşam tarzlarını, kültürleri, bunlarla beraber gittikçe irileşen kentleri ve dolayısıyla mimarlığı hep yeniden düşünmemizin gerektiğini belirtirken "[g]ünün koşullarındaki yeni potansiyeli keşfetmeye ve kaçınılmaz dönüşümleri ve güçleri kavramaya ve onları ifade etmenin yollarını bulmaya odaklanmaya" zorladığına değinmiştir. Sonuç olarak XLaşmanın doğurduğu "bu cüssenin Koolhaas'ın dile getirdiği türden çok çeşitli potansiyelleri ve çok çeşitli sorunları barındırdığını" belirten Çağlar, iki yol önerisinde bulunmuştur: (1) "bu cüsseyi görmezden gelip, varlığını dikkate almayı, belki de neslini tüketmeye bırakmak"; (2) "bu cüssenin ayaklandırma, isyan başlatma dolayısıyla mimarlığın ve ilgili tüm alanların ortak aklını harekete geçirme potansiyeline güvenmek."

Özden Fikret OĞUZ, Mimarlar Odası Genel Sekreteri, 2015 yılı Mayıs ayı itibariyle oda üye sayıları ve üyelerin hangi alanlarda görev aldıklarını aktarmıştır. 2005 yılından sonra artışa geçen mimarlık bölümü kontenjanları hakkında sayısal bilgilendirmede bulunmuştur. Ancak bu gittikçe artan mezun sayısına gelecekte sektörün cevap veremeyeceğine ve işsizlik problemlerinin ortaya çıkacağına dikkat çekmiştir.

Toplantının açılış oturumu **MOBBİG 39** Toplantısının sonuç bildirgesi okunması ve 40. Toplantı katılımcıları tanıtılması ile tamamlanmıştır.

Davetli Konuşma

Doç. Dr. Ertuğrul TURAN insanlığın en büyük probleminin düşünmeyi bırakmış olmasıdır diye başladığı konuşmasında, Heidegger'in dediği gibi düşünmeyi bıraktığımız her konunun da müfredatta karşımıza çıkacağını belirtmiştir. Yeterince devrimci olmadığımızı düşünmüş, bu nedenle de ilerleyebilmek için bildiğimiz tüm yapıları yıkıp, sürekli olarak yeniden üretmemizin gerekliliğini vurgulamıştır.

XL Panel

Panel açılışını gerçekleştiren Nur Çağlar, mimarlık kontenjanlarının ötesinde mimarlık mesleğinin üretim alanlarının "büyüklük"lerine dikkat çekmiştir.

Bülend TUNA öncelikle mimarlık kontenjanlarında meydana gelen XLaşmayı sayısal veriler ışığında aktarmıştır. Ülkemizdeki XLaşan sektöre dahil olması beklenen yabancı mimarların, ülkemizde meslek icra etme yetkisi verilmesinin sakıncalarını belirtmiştir. Eğitim ekonomisinin gitgide geliştiğini ve hatta eğitim turizmine doğru ilerlediğine düşünmüştür. Tuna neredeyse her kentte bir mimarlık bölümünün açıldığını, bu durumda ise yeni mezunların sadece tek bir kentte tüm eğitim hayatını geçirmesinin ve yine mesleki hayatına aynı kentte devam etmesinin gelecekte sorunlar yaratabileceğinden çekindiğini belirtmiştir. Gelecekte değerlendirilmesi üzere belirttiği konular: Almanya'daki *Fachhochschule* okullarının YÖK tarafından denk kabul edilmesi; vakıf üniversitelerinin kontenjanlarının artışının sosyolojik etkileri; taban puanlarına bir sınır getirilmesi gerekliliği; vakıf üniversitelerinin kadro sorunları; Bologna kriterlerinin eğitime katkısının irdelenmesi; orta eğitimde mimarlık kültürünün tohumlarının ekilmesi ve meslekle ilgili bilgilendirmenin yapılması; meslek etiği.

Güven Arif SARGIN 38. ve 39. MOBBİG toplantılarında belirttiği görüşlerini özetleyerek başladığı konuşmasında, XL olmamız ile ilgili strateji, taktik ve operasyonlar planlanabilmesi, yapılabilmesi ve "mevcut durumu aşmamız" için "irade, vicdan ve bilinç" gerekliliğine düşünmüştür. Tekil özgürlük alanlarını oluşturabilmek için kolektif hareket etmenin gerekliliğini belirterek sözlerini tamamlamıştır.

Şebnem YALINAY ÇİNİCİ mimarlık topluluğu olarak ne kadar farklı bir eğitim sistemimiz olduğunu henüz üst yönetime bile anlatmakta yaşadığımız güçlüğe düşünmüştür. "Research by design" veya 3. yol olarak tanımlanan tasarımla bilgi üretiminin hala kabul görmemesine; tasarım enstitüsünün olmayışının dikkat çekmiştir.

Aytek İTEZ ise TSMD'yi temsilen mesleğin pratiğinde meydana gelen XLaşmaya düşünmüştür.

Nur ÇAĞLAR paneli özetleyerek: Büyüklüklerin belirli bir potansiyeli olduğuna, ancak güçlü müdahalelerin ve özgür kolektivitelerin oluşturulmasının gerektiğinin altını çizmiştir. Tasarım araştırma merkezi oluşturulması gerekliliğine ve kendimizi ifade etme sorunumuza ve nasıl/ hangi yollarla bir topluluk haline gelebileceğimizin belirlenmesi gerekliliğine dikkat çekmiştir.

KURULLAR

MİDEKON, MiAK ve MiMeK kurulları sunumlarını gerçekleştirdi.

BÖLÜM TANITIMI

Derya ORTAY Ondokuz Mayıs Üniversitesi bünyesinde yeni kurulmuş olan Mimarlık Bölümü'nün eğitim programını ve bölümün fiziksel koşullarını aktarmıştır.

KOMİSYON VE ÇALIŞMA GRUBU SUNUMLARI

- **Nazan KIRCI**, "Mimarlık Eğitimi Komisyonu" çalışmalarını aktarmıştır. MOBBİG toplantılarında aktarılmış olan mimarlık eğitimi üzerine taramaları aktarmıştır. Bu taramanın geçmişte alınan ancak unutulmuş kararların yeniden değerlendirilmesi açısından değerli olduğunu belirtmiştir. Mimarlık eğitiminde tartışılması gereken konular: Lisansüstü eğitimi ve enstitü; yeni açılan mimarlık okulların sıkıntıları; mimarlık eğitimi süresi, içeriği, hedef, vizyon, misyon, ulusal ve uluslararası eşdeğerliliği, ortak çıktıları ve farklılıkları. Kırcı sanal iletişim teknolojilerinin yeni okullara verilebilecek destek için araç olabileceğine ve meslekler arası kesin sınırların silinmeye başlaması sonucu mimarlık eğitiminde interdisipliner yaklaşımların gerekliliğine değinmiştir.
- **Demet MUTMAN**, "Mimarlık Eğitimi ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu" sunumunda öncelikle 39. MOBBİG toplantısında aktarılan verileri sunmuştur. Yabancı okulların eğitim programlarına bakılarak sürdürülebilirlik temasına odaklanan tüm konuları belirleyen grup, bu temaların yoğunlaştığı alanları belirlemiş ve Türkiye'deki eğitim programlarında eksik kalınan noktaları ortaya koymuştur.
- "MOBBİG Tüzük ve Çalışma Esaslarını Yeniden Değerlendirme Çalışma Grubu" çalışmalarını aktaran **Hossein SADRI** kurulun çalışma esaslarının güncellenmesi konusunda önerileri sunmuştur.
- "Akademik Yükseltme ve Atama Çalışma Grubu" nun raporu okunmuştur. Rapor doçentliğe başvuru koşullarını ve sınav sistemindeki sıkıntıları vurgulamıştır.

40. MOBBİG Toplantısı Sonucunda Alınan Kararlar

1. 41. MOBBİG toplantısının İzmir'de, Gediz Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nün ev sahipliğinde, 5-6 Kasım 2015 tarihlerinde gerçekleştirilmesine oy çokluğuyla,
2. Mimarlık Eğitimi Komisyonu'nun görevini tamamladığına,
3. Akademik Yükseltme ve Atama Çalışma Grubu'nun görevini tamamladığına,
4. Meslek Etiği ve Hukuku Çalışma Grubu ile 41. MOBBİG toplantısı yürütme kurulunun temasa geçmesine ve çalışmaları hakkında bilgi almasına,
5. Mimari Tasarım Stüdyoları Çalışma Grubu'nun çalışma süresinin bir dönem daha uzatılmasına,
6. Mimarlık Eğitimi ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun görevini tamamladığına,
7. Mimarlık Eğitiminde Seçmeli Dersler Çalışma Grubu ile 41. MOBBİG toplantısı yürütme kurulunun temasa geçmesine ve çalışmaları hakkında bilgi almasına,
8. MOBBİG Tüzük ve Çalışma Esaslarını Yeniden Değerlendirme Çalışma Grubu görevini tamamladığına, raporun tüm bölüm başkanlarına iletilmesine ve 41. toplantıda çalışma grubuna ayrı bir oturum yapılabilmesi için gerekli planlamanın yapılmasına;

9. MOBBİG Koordinasyon Kurulu'nda görev alan Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU ve Prof. Dr. Rengin ÜNVER'in görev sürelerini tamamlaması nedeniyle, bu göreve Doç. Dr. Murat Şahin'in ve Prof. Dr. Nilay COŞGUN'un getirilmesine,
10. "Mimarlık Eğitim Süreç ve Süreleri Çalışma Grubu"nun kurulmasına ve üyelerinin Prof. Dr. Nur Çağlar, Doç. Dr. Murat Şahin, Doç. Dr. Nazan Kırıcı, Doç. Dr. Burak ASİLİSKENDER, Yrd. Doç. Dr. Özgür ÖZKAN'dan oluşmasına;

oy birliği ile karar verilmiştir.

Ekler:

1. 40. MOBBİG Katılımcı Kurum ve İsimler Listesi,
2. Çalışma süreleri devam eden ve 40. MOBBİG toplantısında oluşturulan komisyon ve çalışma grupları ile üyeleri,

No	Ad	Üye (Üniversite)
1	Meslek Etiği ve Hukuku Çalışma Grubu	Prof. Dr. Nezih AYIRAN Yrd. Doç. Dr. İbrahim BAKIR Yrd. Doç. Dr. Cemil ATAKARA Yrd. Doç. Dr. Hossein SADRI
2	Mimari Tasarım Stüdyoları Çalışma Grubu	Prof. Dr. Hülya TURGUT Yrd. Doç. Dr. Demet MUTMAN Yrd. Doç. Dr. İlker Fatih ÖZORHON Yrd. Doç. Dr. Mehtap ÖZBAYRAKTAR Yrd. Doç. Dr. Beril Özmen MAYER
3	Mimarlık Eğitiminde Seçmeli Dersler Çalışma Grubu	Doç. Dr. Kutlu Sevinç KAYHAN Doç. Dr. Ayla Ayyıldız POTUR Yrd. Doç. Dr. Nilay Ünsal GÜLMEZ
4	MOBBİG Tüzük ve Çalışma Esaslarını Yeniden Değerlendirme Çalışma Grubu	Prof. Dr. Demet İrklı ERYILDIZ Yrd. Doç. Dr. Emre ALTÜRK Yrd. Doç. Dr. Hossein SADRI
5	Mimarlık Eğitim Süreç ve Süreleri Çalışma Grubu	Prof. Dr. Nur ÇAĞLAR Doç. Dr. Murat Şahin Doç. Dr. Nazan Kırıcı Doç. Dr. Burak ASİLİSKENDER Yrd. Doç. Dr. Özgür ÖZKAN